
Akuttmedisin mellom mange stoler

ANMELDELSER

HANS KR. FLAATTEN

Seksjonsoverlege, Haukeland universitetssykehus

Annette Jakobsen, Christian Skjærbæk, Niels Kristian Villumsen red.

Akuttbogen for læger og sygeplejersker

452 s, tab, ill. København: Munksgaard, 2017. Pris DKK 450

ISBN 978-87-17-04397-8

Boken gir en innføring i akuttmedisin for leger og sykepleiere på så vel spesialist- som grunnutdanningsnivå. I tillegg nevnes også fysio- og ergoterapeuter ved akuttavdelinger som en målgruppe.

Gjennom 41 kapitler i tre hoveddeler får leseren innsikt i symptomtilnærming, spesielle tilstander samt organisatoriske og administrative forhold. Blant de 51 forfatterne er det både leger og sykepleiere. Layouten er tiltalende og moderne og det er lett å finne frem.

Akuttmedisin er ikke nytt i medisinsk forstand og kan være vanskelig å definere. Dels menes alle medisinske tilstander som krever rask behandling, uavhengig av årsak og alvorlighet, dels brukes begrepet om tilstander som også

har en økt alvorlighet, dvs. at den kan gi økt risiko for sykkelighet og dødelighet. En ny utvikling også i Norge er at sykehusets akuttmottak ikke bare er en mottaksarena for akutt innlagte pasienter, men i økende grad også en behandlingsarena. Behovet for økt kunnskap om livstruende tilstander er derfor lett å forstå, og denne læreboken tar sikte på å dekke dette, først og fremst i Danmark. Til tross for gode intensjoner er det flere forhold som dessverre gjør boken lite egnet til dette formålet.

En lærebok med så mange målgrupper på ulike trinn i utdanningen faller lett mellom mange stoler. Spesielt synes jeg dette gjelder legegruppen. Slik boken er skrevet, blir faget forenklet og til dels beskrevet både overfladisk og usystematisk.

Et eksempel: Taking og tolking av arteriell blodgass står sentralt ved en rekke akuttmedisinske tilstander, noe vi legger stor vekt på i den medisinske grunnutdanningen. I stikkordregisteret finnes kun en sidereferanse til blodgasser, som viser til et kapittel om påvirket bevissthet (s. 166). Kapitlet som faktisk beskriver blodgasser finner man imidlertid på side 70 (under luftveisproblemer). Omtalen syre-base-problem er overfladisk og gir ingen god innsikt i emnet, ei heller i klinisk bruk og tolking av blodgassanalyser. Slik det fremstår, er det ikke engang dekkende til den medisinske grunnutdanningen. Det er flere lignende forhold i boken. Blant annet blir temaet sepsis behandlet under «Hygieniske foranstaltninger» (!) og er ikke oppdatert med nye definisjoner og begreper. Diskutert blir heller ikke det faktum at sepsis, som i dag defineres som verifisert eller mistenkt infeksjon med akutt organsvikt, krever et raskt forløp gjennom mottaksavdeling til definitiv behandling annet sted i sykehuset. Mottaksavdelingens oppgaver ved sepsis begrenses til rask diagnostikk og start av antibiotikabehandling. Behandlingen av den akutte organsvikten skal overlates til andre.

Konklusjonen er at det finnes bedre litteratur i akuttmedisin, ikke minst rettet mot ulike legegrupper.

Publisert: 21. august 2017. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.17.0350
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juni 2026.